

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af arbejderbeskyttelseslovgivningen.

Fremsat den 19. april 1972 af *Frandsen, Morten Lange, Arne Larsen, Henning Philipsen*
og *Grete Westergaard*.

Folketinget opfordrer regeringen til at fremsætte forslag til lov om ændring af arbejderbeskyttelseslovgivningen, hvorved følgende formål tilgodeses:

1) Der skal gives arbejdstilsynet langt bedre muligheder for at kunne føre tilsyn på arbejdspladserne til gavn for de beskæftigede.

2) På hver virksomhed med mindst 5 beskæftigede skal disse vælge en sikkerhedsrepræsentant, der skal have en central placering med hensyn til sikkerheden på arbejdspladserne.

3) Ansvarsforholdet med hensyn til sikkerhed skal placeres hos arbejdsgiveren.

4) Straffen for overtrædelse af sikkerhedsforskrifterne skal skærpes.

5) De nuværende anbefalingsprægede bestemmelser i arbejderbeskyttelsesloven skal erstattes af bestemmelser, som indeholder pligter og forbud. Det samme gælder de bestemmelser, hvis iværksættelse forudsætter, at det ikke medfører særlige vanskeligheder for virksomhederne.

6) Det lægelige tilsyn skal udbygges væsentligt.

7) Nye kemiske midler, materialer og maskiner må ikke anvendes, medmindre det er bevist, at det ikke kan medføre sundhedsfare. Samtlige arbejdspladser skal godkendes af arbejdstilsynet.

8) Statistikken vedrørende arbejdsulykker skal forbedres af hensyn til det forebyggende arbejde.

9) Skifteholdsarbejde mellem kl. 23 og kl. 5 må kun finde sted efter særlig tilladelse.

10) Ved alle former for aflønningssystemer kræves godkendelse af arbejdstilsynet, ligesom aflønningssystemet på den enkelte arbejdsplads skal godkendes af de dér beskæftigede arbejdere.

11) Udarbejdelsen af de særlige bestemmelser til udfyldning af lovgivningen inden for de enkelte fagområder skal ske under medvirken af folk fra arbejdspladserne.

Bemærkninger til forslaget.

Almindelige bemærkninger.

Det foreliggende forslag bygger på det hovedprincip, at sikkerheden for de beskæftigede skal gå forud for snævre økonomiske interesser i virksomhederne. På dette område bryder forslaget afgørende med de principper, der ligger bag de nuværende love, der efter deres indhold ikke burde kaldes arbejderbeskyttelseslove, men snarere love til sikring af arbejdsgiverens interesser.

De gældende bestemmelser finder man i lov bekendtgørelserne nr. 297, 298 og 299 af 4. juli 1968 om henholdsvis almindelig arbejderbeskyttelse, ar-

bejderbeskyttelse inden for handels- og kontorvirksomhed og arbejderbeskyttelse inden for landbrug, skovbrug og gartneri. De nævnte lovbekendtgørelser er alle senere blevet ændret.

Bemærkninger til de enkelte punkter.

ad 1. Dette forudsætter,

- 1) at personellet udvides,
- 2) at tilsynet aflægger langt flere uanmeldte kontrolbesøg end i dag,
- 3) at man ved rekruttering til arbejdstilsynet i højere grad end i dag også lægger vægt på ar-

F. t. beslutt. vedr. arbejderbeskyttelseslovgivningen.

bedspladsernes egne folk, sådan at denne gruppe i arbejdstilsynet kommer til at udgøre omkring halvdelen, og

- 4) at tilsynet ved besøg på virksomheder altid kontakter de beskæftigedes repræsentanter.

ad 2. Dette forudsætter,

- 1) at sikkerhedsrepræsentanten vælges og afskediges af de beskæftigede og ikke kan afskediges af arbejdsgiveren,
- 2) at det økonomiske tab, som sikkerhedsrepræsentanten måtte lide ved udførelse af jobbet, dækkes af arbejdsgiveren,
- 3) at uddannelsen af sikkerhedsrepræsentanten bliver af høj kvalitet og bekostes af det offentlige,
- 4) at sikkerhedsrepræsentanten midlertidigt skal kunne standse arbejdet på en virksomhed af hensyn til sikkerheden, og
- 5) at der skabes mulighed for, at der på arbejdspladser, hvor der er beskæftiget mange, men fra små virksomheder — dvs. under 5 ansatte — vælges en fælles sikkerhedsrepræsentant.

ad 3. Dette vil også medføre, at arbejdsstandsninger på grund af manglende sikkerhedsforanstaltninger fuldt ud skal dækkes ind af arbejdsgiveren.

ad 4. Straffebestemmelserne i arbejderbeskyttelseslovgivningen bør skærpes, således at de hjemler fængselsstraf for grove overtrædelser, og således at bøder bliver af en sådan størrelse, at de kan tjene deres formål. Dette må indebære, at der ved bøder inddrages et beløb, der i mængdefold overstiger den økonomiske fordel, virksomheden har haft ved det lovstridige forhold i de mange tilfælde, hvor en sådan sammenhæng foreligger.

Det anførte må tillægges en sådan vægt, at den almindelige tilbageholdenhed med at udvide det strafbares område må vige.

ad 5. I den gældende lovgivning er der alt for mange formuleringer, der medfører fortolkningsmuligheder, der ikke er til gavn for de beskæftigede, f. eks. er der anvendt udtryk som „så vidt muligt“, „uden uforholdsmæssig ulempe“ og „med rimelighed kan“. For at undgå en udhuling af loven må denne strammes.

ad 6. Dette kan ske ved,

- 1) at der ansættes heltidsansatte arbejdslæger — udpeget af de beskæftigede og betalt af det of-

fentlige — på alle større arbejdspladser, og at der i industrikvarterer ansættes en fælles arbejdslæge. Arbejdslægerne skal på arbejdspladserne udføre de samme funktioner, som de praktiserende læger udfører i deres praksis,

- 2) at der til hver tilsynskreds knyttes mindst én arbejdslæge, og
- 3) at alle beskæftigede årligt skal til helbreds- eftersyn.

ad 7. Det har vist sig, at der med den nuværende ordning kommer alt for mange varer på markedet, uden at der er skabt sikkerhed for at undgå sundhedsfare. Det har også vist sig, at det er vanskeligt at fjerne de sundhedsfarlige varer fra markedet igen, førend der har været tale om mange alvorlige ulykker, adskillige med dødelig udgang.

ad 8. Dette skal ske ved, at der under medvirkning af de beskæftigedes repræsentanter fra hver arbejdsplads årligt sendes beretninger til arbejdstilsynet om alle forekommende ulykker.

ad 9. Skifteholdsarbejde har — jfr. Socialforskningsinstituttets publikation nr. 42 — i høj grad vist sig at være helbredsnedbrydende og skal derfor kun kunne finde sted, hvor der er tale om samfunds-nødvendig virksomhed. Det vil først og fremmest sige inden for post-, telegraf- og telefonvæsen, told-, fyr-, brand-, politi- og fængselsvæsen samt vagttjeneste, sundheds- og redivæsen, vand-, gas-, el- og transportområdet, hotel-, restaurations- og forlystelsesbranchen. Tilladelse gives af arbejdstilsynet efter høring i de faglige organisationer enten på forbundsplan eller lokalt, afhængig af, om der er tale om generelle tilladelser eller mere specielle for en enkelt arbejdsplads. Hvor skifteholdsarbejde findes nødvendigt, skal det følges op af nedsat timetal og længere ferie.

ad 10. Det er påvist, at en række aflønningssystemer er direkte helbredsnedbrydende — specielt visse såkaldte produktivitetfremmende akkordsystemer — og de er indført på mange arbejdspladser direkte mod arbejdernes vilje.

ad 11. En række af de nuværende bestemmelser vedrørende sikkerheden inden for de enkelte områder bærer i høj grad præg af, at arbejdspladsernes egne folk ikke har været med ved udformningen, hvilket medfører, at sikkerhedsforskrifterne ikke kan overholdes.